

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

Χαρακτηριστικά μεγέθη της Α.Α.Τ.

- Συχνότητα $f = \frac{N}{t}$ και $f = \frac{1}{T}$
- Γωνιακή συχνότητα $\omega = \frac{2\pi}{T}$ και $\omega = 2\pi f$

Κινητική προσέγγιση της Α.Α.Τ.

1. Απομάκρυνση:

$$x = A \eta\mu(\omega t + \varphi_0) \text{ όταν } \varphi_0 = 0: x = A \eta\mu\omega t$$

2. Ταχύτητα

$$u = u_{\max} \sigma\upsilon\nu(\omega t + \varphi_0) \text{ όπου } u_{\max} = \omega A \text{ το πλάτος (η μέγιστη τιμή) της ταχύτητας}$$

$$\text{όταν } \varphi_0 = 0: u = u_{\max} \sigma\upsilon\nu\omega t$$

3. Επιτάχυνση

$$a = -a_{\max} \eta\mu(\omega t + \varphi_0) \text{ όπου } a_{\max} = \omega^2 A \text{ το πλάτος (η μέγιστη τιμή) της επιτάχυνσης}$$

$$\text{όταν } \varphi_0 = 0: a = -a_{\max} \eta\mu\omega t$$

$$\text{Σχέση επιτάχυνσης - απομάκρυνσης } a = -a_{\max} \eta\mu(\omega t + \varphi_0) = -\omega^2 A \eta\mu(\omega t + \varphi_0) \rightarrow a = -\omega^2 x$$

Δυναμική προσέγγιση της Α.Α.Τ.

1. Συνισταμένη δύναμη (δύναμη επαναφοράς)

$$\text{Σχέση δύναμης - χρόνου } \Sigma F = F_{\text{επ}} = ma = -ma_{\max} \eta\mu\omega t = -F_{\max} \eta\mu\omega t$$

$$\text{Σχέση δύναμης - απομάκρυνσης } \Sigma F = F_{\text{επ}} = ma = -m \omega^2 x = -Dx$$

όπου $D = m\omega^2$ μια σταθερά η οποία εξαρτάται από τα φυσικά χαρακτηριστικά του συστήματος και λέγεται **σταθερά επαναφοράς**

2. Περίοδος της ΑΑΤ

$$D = m\omega^2 \rightarrow D = m \left(\frac{2\pi}{T} \right)^2 \rightarrow D = m \frac{4\pi^2}{T^2} \rightarrow T^2 = 4\pi^2 \frac{m}{D} \rightarrow T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{D}}$$

Ενεργειακή προσέγγιση της Α.Α.Τ.

1. Δυναμική ενέργεια

$$U = \frac{1}{2} D x^2 \quad U_{\max} = \frac{1}{2} D A^2$$

$$\text{Σχέση της } U \text{ ταλάντωσης με το χρόνο } U = \frac{1}{2} D A^2 \eta\mu^2\omega t \rightarrow U = E_{\text{ολ}} \eta\mu^2\omega t$$

2. Κινητική ενέργεια

$$K = \frac{1}{2} m u^2 \quad K_{\max} = \frac{1}{2} m u_{\max}^2$$

$$\text{Σχέση της } K \text{ ταλάντωσης με το χρόνο } K = \frac{1}{2} m u_{\max}^2 \sigma\upsilon\nu^2\omega t \rightarrow K = E_{\text{ολ}} \sigma\upsilon\nu^2\omega t$$

3. Μηχανική (ολική) ενέργεια

$$E_{\text{ολ}} = \frac{1}{2} D A^2 = \frac{1}{2} m u_{\max}^2 \quad E_{\text{ολ}} = U_{\max} = K_{\max}$$

$$\text{Σχέση ταχύτητας και απομάκρυνσης: } u = \pm \omega \sqrt{A^2 - x^2}$$

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

Αρχικές συνθήκες ($t=0$): $q=Q$ και $i=0$

1. Φορτίο στον πυκνωτή

$$q = Q \eta\mu\left(\omega t + \frac{\pi}{2}\right) = Q \sigma\upsilon\nu\omega t$$

2. Ένταση ρεύματος στο κύκλωμα
$i = I \sin(\omega t + \frac{\pi}{2}) = -I \eta \mu \omega t$ όπου $I = \omega Q$ το πλάτος (η μέγιστη τιμή) της έντασης του ρεύματος
3. Ιδιοπερίοδος και ιδιοσυχνότητα:
$T = 2\pi \sqrt{LC}$ και $f = \frac{1}{2\pi \sqrt{LC}}$
4. Κυκλική συχνότητα:
$\omega = 2\pi f = \frac{2\pi}{T} = \frac{1}{\sqrt{LC}}$
5. Ενέργεια του ηλεκτρικού πεδίου του πυκνωτή
$U_E = \frac{1}{2} \frac{q^2}{C}$ $U_{E, \max} = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C}$
Σχέση της U_E με το χρόνο $U_E = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} \sin^2 \omega t \rightarrow U_E = E_{o\lambda} \sin^2 \omega t$
6. Ενέργεια μαγνητικού πεδίου του πηνίου
$U_B = \frac{1}{2} L i^2$ $U_{B, \max} = \frac{1}{2} L I^2$
Σχέση της U_B με το χρόνο $U_B = \frac{1}{2} L I^2 \eta \mu^2 \omega t \rightarrow U_B = E_{o\lambda} \eta \mu^2 \omega t$
7. Ολική ενέργεια
$E_{o\lambda} = \frac{1}{2} \frac{Q^2}{C} = \frac{1}{2} L I^2$ $E_{o\lambda} = U_{E, \max} = U_{B, \max}$ $E_{o\lambda} = U_E + U_B$

Αν τη χρονική στιγμή $t = 0$ που κλείνουμε το διακόπτη το φορτίο του πυκνωτή είναι $q=0$ και $i > 0$, θα είναι $\varphi_0 = 0$ οπότε ισχύουν οι παρακάτω σχέσεις:

1. Φορτίο στον πυκνωτή
$q = Q \eta \mu(\omega t + 0) = Q \eta \mu \omega t$
2. Ένταση ρεύματος στο κύκλωμα
$i = I \sin(\omega t + 0) = I \sin \omega t$ όπου $I = \omega Q$ το πλάτος (η μέγιστη τιμή) της έντασης του ρεύματος

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΦΘΙΝΟΥΣΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

Αν η δύναμη που προκαλεί τις απώλειες ενέργειας είναι της μορφής $F_{avt} = -bu$, τότε:

Το πλάτος της μηχανικής ταλάντωσης μειώνεται εκθετικά με το χρόνο.

$$A_k = A_0 e^{-\Lambda t}, \quad \text{όπου } t = k T, \quad (k=0,1,..) \text{ και } \Lambda = \frac{b}{2m} \text{ (s}^{-1}\text{)}$$

Ο λόγος των διαδοχικών πλάτων στην ίδια διεύθυνση, είναι σταθερός.

$$\frac{A_k}{A_{k+1}} = \frac{A_0 e^{-\Lambda k T}}{A_0 e^{-\Lambda (k+1) T}} = e^{-\Lambda k T + \Lambda (k+1) T} = e^{-\Lambda k T + \Lambda k T + \Lambda T} = e^{\Lambda T} = \text{σταθ. } (k=0,1,..)$$

Η ενέργεια της ταλάντωσης μειώνεται εκθετικά με το χρόνο.

$$E_k = \frac{1}{2} D A_k^2 \quad \text{ή} \quad E_k = \frac{1}{2} D A_0^2 e^{-2\Lambda t} \quad \text{ή} \quad E_k = E_0 e^{-2\Lambda t} \quad \text{όπου } t = k T, \quad (k=0,1,..) \text{ και } \Lambda = \frac{b}{2m}$$

Ο λόγος των διαδοχικών μεγίστων ενεργειών είναι σταθερός.

$$\frac{E_k}{E_{k+1}} = \frac{E_0 e^{-2\Lambda k T}}{E_0 e^{-2\Lambda (k+1) T}} = e^{-2\Lambda k T + 2\Lambda (k+1) T} = e^{-2\Lambda k T + 2\Lambda k T + 2\Lambda T} = e^{2\Lambda T} = \text{σταθ. } (k=0,1,..)$$

Το μέγιστο φορτίο της ηλεκτρικής ταλάντωσης μειώνεται εκθετικά με το χρόνο.

$$Q_k = Q_0 e^{-\Lambda t}, \quad \text{όπου } t = k T, \quad (k=0,1,..) \text{ και } \Lambda = \frac{R}{2L}$$

ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΕΝΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

Συντονισμός είναι το φαινόμενο κατά το οποίο η συχνότητα f του διεγέρτη είναι περίπου ίση με την ιδιοσυχνότητα f_0 του συστήματος και το πλάτος της ταλάντωσης γίνεται μέγιστο.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΩΝ

1. Σύνθεση δύο αρμονικών ταλαντώσεων ίδιας διεύθυνσης, ίδιας συχνότητας που εξελίσσονται γύρω από την ίδια θέση ισορροπίας.

$$x_1 = A_1 \eta\mu\omega t \quad \text{και} \quad x_2 = A_2 \eta\mu(\omega t + \varphi)$$

♦ Συνισταμένη αρμονική ταλάντωση: $x = A \eta\mu(\omega t + \theta)$

$$\text{όπου } A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2 A_1 A_2 \text{ συν}\varphi}, \quad \text{εφ}\theta = \frac{A_2 \eta\mu\varphi}{A_1 + A_2 \text{ συν}\varphi}$$

και $(\omega t + \varphi) - \omega t = \varphi$ η διαφορά φάσης μεταξύ των δύο συνιστωσών ταλαντώσεων.

2. Σύνθεση δύο αρμονικών ταλαντώσεων ίδιας διεύθυνσης, ίδιου πλάτους με κοινή θέση ισορροπίας και συχνότητες που διαφέρουν πολύ λίγο.

$$x_1 = A \eta\mu\omega_1 t \quad \text{και} \quad x_2 = A \eta\mu\omega_2 t \quad \text{με} \quad \omega_1 \cong \omega_2$$

♦ Συνισταμένη ταλάντωση (μη αρμονική): $x = 2A \text{ συν}\left(\frac{\omega_1 - \omega_2}{2} t\right) \eta\mu\left(\frac{\omega_1 + \omega_2}{2} t\right)$

♦ Πλάτος της συνισταμένης ταλάντωσης: $A' = 2A \left| \text{συν}\left(\frac{\omega_1 - \omega_2}{2} t\right) \right|$

♦ Φάση της συνισταμένης ταλάντωσης: $\varphi = \frac{\omega_1 + \omega_2}{2} t$

♦ Γωνιακή συχνότητα της συνισταμένης ταλάντωσης: $\omega = \frac{\omega_1 + \omega_2}{2}$

♦ Συχνότητα της συνισταμένης ταλάντωσης: $f = \frac{f_1 + f_2}{2}$

♦ Περίοδος της συνισταμένης ταλάντωσης: $T = \frac{1}{f} = \frac{2}{f_1 + f_2}$

Διακρότημα ονομάζουμε την ταλάντωση του πλάτους A' της συνισταμένης ταλάντωσης και το χρόνο μεταξύ δύο διαδοχικών μεγίστων του πλάτους (ή μεταξύ δύο διαδοχικών μηδενισμών του) τον ονομάζουμε **περίοδο του διακροτήματος** T_δ .

♦ Περίοδος διακροτήματος: $T_\delta = \frac{1}{|f_1 - f_2|}$

♦ Συχνότητα διακροτήματος: $f_\delta = |f_1 - f_2|$

ΚΥΜΑΤΑ

1. ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΤΡΕΧΟΝΤΑ ΚΥΜΑΤΑ	
Θεμελιώδης εξίσωση της κυματικής	$u = \lambda f = \frac{\lambda}{T}$
Εξισώσεις αρμονικού κύματος όταν η πηγή δεν έχει αρχική φάση: (για $t=0$, $\psi=0$ και $u>0$)	
Διάδοση του κύματος στον θετικό ημιάξονα κατά την θετική φορά.	$\psi = A \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Διάδοση του κύματος στον θετικό ημιάξονα κατά την αρνητική φορά.	$\psi = A \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} + \frac{x}{\lambda} \right)$
Ταχύτητα ενός σωματιδίου του μέσου.	$u = \omega A \text{ συν} 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Επιτάχυνση ενός σωματιδίου του μέσου.	$a = -\omega^2 A \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Στιγμιότυπο αρμονικού κύματος.	$\psi = A \eta\mu 2\pi \left(\text{σταθ.} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Φάση αρμονικού κύματος.	$\varphi = 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Διαφορά φάσης των ταλαντώσεων δύο σημείων του μέσου την ίδια χρονική στιγμή.	$\Delta\varphi = 2\pi \frac{\Delta x}{\lambda}$
2. ΣΥΜΒΟΛΗ ΔΥΟ ΟΜΟΙΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΕΝΟΣ ΥΓΡΟΥ	
Απομάκρυνση ενός σημείου του υγρού.	$\psi = 2A \text{ συν}\pi \frac{r_1 - r_2}{\lambda} \eta\mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_1 + r_2}{2\lambda} \right)$
Πλάτος της ταλάντωσης ενός σημείου του υγρού.	$A' = 2A \left \text{συν}\pi \frac{r_1 - r_2}{\lambda} \right $

Φάση της ταλάντωσης ενός σημείου του υγρού.	$\varphi = 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{r_1 + r_2}{2\lambda} \right)$
Ταχύτητα ενός σημείου του υγρού.	$u = \omega A' \sin \varphi$
Επιτάχυνση ενός σημείου του υγρού.	$a = -\omega^2 A' \eta \mu \varphi$
Συνθήκη ενίσχυσης ($A' = 2A$).	$ r_1 - r_2 = N \lambda \quad (N = 0, 1, 2, 3, \dots)$
Συνθήκη απόσβεσης ($A' = 0$)	$ r_1 - r_2 = (2N+1) \frac{\lambda}{2} \quad (N = 0, 1, 2, 3, \dots)$
3. ΣΤΑΣΙΜΑ ΚΥΜΑΤΑ	
Εξίσωση στάσιμου κύματος.	$\psi = 2A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \eta \mu \frac{2\pi t}{T}$
Πλάτος ενός σημείου του στάσιμου κύματος.	$A' = 2A \left \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \right $
Φάση ενός σημείου του στάσιμου κύματος.	$\varphi = \frac{2\pi t}{T}$
Ταχύτητα ενός σημείου του στάσιμου κύματος.	$u = \omega A' \sin \varphi = 2\pi f 2A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \cos \frac{2\pi t}{T}$
Επιτάχυνση ενός σημείου του στάσιμου κύματος.	$a = -\omega^2 A' \eta \mu \varphi = -4\pi^2 f^2 2A \sin \frac{2\pi x}{\lambda} \eta \mu \frac{2\pi t}{T}$
Θέσεις κοιλιών.	$x_k = k \frac{\lambda}{2} \quad (k = 0, 1, 2, 3, \dots)$
Θέσεις δεσμών.	$x_{\Delta} = (2k + 1) \frac{\lambda}{4} \quad (k = 0, 1, 2, 3, \dots)$
Απόσταση μεταξύ δύο διαδοχικών δεσμών (ή διαδοχικών κοιλιών).	$\lambda_{\sigma\tau\alpha\sigma} = \frac{\lambda}{2}$
4. ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΑ ΚΥΜΑΤΑ	
Ηλεκτρικό πεδίο.	$E = E_{\max} \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Μαγνητικό πεδίο.	$B = B_{\max} \eta \mu 2\pi \left(\frac{t}{T} - \frac{x}{\lambda} \right)$
Σχέσεις μεταξύ των μέτρων των εντάσεων των δύο πεδίων κάθε χρονική στιγμή.	$\frac{E}{B} = c \quad \text{και} \quad \frac{E_{\max}}{B_{\max}} = c$
5. ΑΝΑΚΛΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΘΛΑΣΗ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ	
Όταν αλλάζει το μέσο διάδοσης του κύματος, παραμένει σταθερή η συχνότητα του f , αλλάζει η ταχύτητα διάδοσης u οπότε από τη σχέση $c = \lambda f$ συμπεραίνουμε ότι αλλάζει και το μήκος κύματος λ .	
Νόμος της ανάκλασης	γωνία πρόσπτωσης = γωνία ανάκλασης, $\theta_{\pi} = \theta_{\alpha}$
Νόμος της διάθλασης	Νόμος του Snell: $n_{\pi} \eta \mu \theta_{\pi} = n_{\delta} \eta \mu \theta_{\delta}$
Δείκτης διάθλασης	$n = \frac{c}{u}$ και $n = \frac{\lambda_0}{\lambda}$
Κρίσιμη γωνία	Κρίσιμη γωνία είναι η γωνία πρόσπτωσης για την οποία η γωνία διάθλασης είναι 90° . $n_{\pi} \eta \mu \theta_{cr} = n_{\delta} \eta \mu 90^\circ \rightarrow \eta \mu \theta_{cr} = \frac{n_{\delta}}{n_{\pi}}$
Ολική ανάκλαση	Ολική ανάκλαση έχουμε όταν: 1. Το φως περνάει από οπτικά πυκνότερο σε οπτικά αραιότερο μέσο. 2. Η γωνία πρόσπτωσης είναι μεγαλύτερη από την κρίσιμη γωνία ($\theta_{\pi} > \theta_{cr}$)

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

$$\text{Γραμμική ταχύτητα: } u = \frac{ds}{dt} \text{ (m/s)}$$

$$\text{Γωνιακή ταχύτητα: } \omega = \frac{d\theta}{dt} \text{ (rad/s)}$$

Σχέση γραμμικής - γωνιακής ταχύτητας: $u = \frac{ds}{dt} = \frac{d\theta R}{dt} = \frac{d\theta}{dt} R \rightarrow u = \omega R$.

Γωνιακή επιτάχυνση: $a_{\gamma\omega\nu\nu} = \frac{d\omega}{dt} \text{ (rad/s}^2\text{)}.$

Σχέση επιτρόχιας - γωνιακής επιτάχυνσης: $a_c = \frac{du}{dt} = \frac{d(\omega R)}{dt} = \frac{R d\omega}{dt} = R a_{\gamma\omega\nu\nu} \rightarrow a_c = a_{\gamma\omega\nu\nu} R$

Όταν ένας τροχός κυλιέται χωρίς να ολισθαίνει, ισχύουν τα ακόλουθα:

- ♦ Η μετατόπιση του κέντρου μάζας του dx είναι ίση με το μήκος του τόξου περιστροφής $ds = R d\theta$ δηλαδή:
 $dx = ds = R d\theta$
- ♦ Η γραμμική ταχύτητα των σημείων της περιφέρειας του τροχού, λόγω στροφικής κίνησης, έχει το ίδιο μέτρο με την ταχύτητα του κέντρου μάζας του τροχού, δηλαδή:

$$dx = ds = R d\theta \rightarrow \frac{dx}{dt} = \frac{ds}{dt} = \frac{R d\theta}{dt} \rightarrow u = u_{cm} = \omega R$$

Η αντιστοίχιση των μεγεθών μεταφορικής - περιστροφικής κίνησης είναι:

Μεταφορική κίνηση	Στροφική κίνηση
Διάστημα x (σε m)	Γωνία θ (σε rad)
Ταχύτητα $\bar{u}_{cm}$ $\left(\bar{u}_{cm} = \frac{dx}{dt} \right)$	Γωνιακή ταχύτητα $\bar{\omega}$ $\left(\omega = \frac{d\theta}{dt} \right)$
Επιτάχυνση $\bar{a}_{cm}$ $\left(\bar{a}_{cm} = \frac{d\bar{u}_{cm}}{dt} \right)$	Γωνιακή επιτάχυνση $\bar{a}_{\gamma\omega\nu\nu}$ $\left(\bar{a}_{\gamma\omega\nu\nu} = \frac{d\bar{\omega}}{dt} \right)$
Μάζα m	Ροπή αδράνειας I ($I = \sum m_i r_i^2$)
Δύναμη $\bar{F}$	Ροπή $\bar{\tau}$ ($\tau = F d$)
Ορμή $\bar{p}$ ($\bar{p} = m \bar{u}_{cm}$)	Στροφορμή $\bar{L}$ ($L = I \omega$)

Οι εξισώσεις που ισχύουν κατά την κύλιση στερεού σώματος είναι:

Μεταφορική κίνηση	Στροφική κίνηση
Ευθύγραμμη ομαλή κίνηση: $\Delta x = u_{cm} t$	Ομαλή στροφική κίνηση: $\Delta \theta = \omega t$
Ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη κίνηση $u_{cm} = u_{0cm} \pm a_{cm} t$ $\Delta x = u_{0cm} t \pm \frac{1}{2} a_{cm} t^2$	Στροφική μεταβαλλόμενη κίνηση $\omega = \omega_0 \pm a_{\gamma\omega\nu\nu} t$ $\Delta \theta = \omega_0 t \pm \frac{1}{2} a_{\gamma\omega\nu\nu} t^2$
Θεμελιώδης νόμος της Μηχανικής: $\Sigma \bar{F} = m \bar{a}_{cm}$	Θεμελιώδης νόμος της Στροφικής κίνησης: $\Sigma \bar{\tau} = I a_{\gamma\omega\nu\nu}$
Δεύτερος νόμος του Νεύτωνα: $\Sigma \bar{F} = \frac{d\bar{p}}{dt}$	Δεύτερος νόμος του Νεύτωνα στη Στροφική κίνηση: $\Sigma \bar{\tau} = \frac{d\bar{L}}{dt}$
Αρχή διατήρησης της ορμής: Αν $\Sigma F_{\epsilon\zeta} = 0$ τότε $\bar{p} = \text{στα}\theta$.	Αρχή διατήρησης της στροφορμής: Αν $\Sigma \tau_{\epsilon\zeta} = 0$ τότε $L = \text{στα}\theta$.
Κινητική ενέργεια: $K = \frac{1}{2} m u_{cm}^2$	Κινητική ενέργεια λόγω περιστροφής: $K = \frac{1}{2} I \omega^2$

Ισορροπία στερεού σώματος:

$$\Sigma \bar{F} = 0 \quad (\Sigma \bar{F}_x = 0 \text{ και } \Sigma \bar{F}_y = 0) \quad \text{και} \quad \Sigma \bar{\tau} = 0$$

Θεώρημα παράλληλων αξόνων (Steiner): $I = I_{cm} + M d^2$ όπου I_{cm} η ροπή αδράνειας ενός σώματος μάζας M , ως προς άξονα που διέρχεται από το κέντρο μάζας του, I η ροπή αδράνειας του σώματος ως προς άξονα που είναι παράλληλος με τον προηγούμενο και d η απόσταση μεταξύ των δύο αξόνων.

Έργο κατά την στροφική κίνηση

Έργο δύναμης με σταθερή ροπή

$$W = \tau \theta$$

Ισχύς ροπής	$P = \tau \omega$
Θεώρημα έργου - ενέργειας	$\frac{1}{2} I_2 \omega_2^2 - \frac{1}{2} I_1 \omega_1^2 = \Sigma W$

ΟΡΜΗ - ΚΡΟΥΣΗ

Κεντρική ελαστική κρούση

Ταχύτητες των σωμάτων μετά την κρούση:

$$V_1 = \frac{2 m_2}{m_1 + m_2} u_2 + \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} u_1 \quad \text{και} \quad V_2 = \frac{2 m_1}{m_1 + m_2} u_1 + \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} u_2$$

- ♦ Αν το σώμα μάζας m_2 είναι ακίνητο πριν τη κρούση ($u_2 = 0$) οι ταχύτητες των σωμάτων αμέσως μετά την κρούση θα δίνονται από τις παρακάτω σχέσεις:

$$V_1 = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} u_1 \quad \text{και} \quad V_2 = \frac{2 m_1}{m_1 + m_2} u_1$$

- ♦ Αν τα δύο σώματα που συγκρούονται έχουν ίσες μάζες ($m_1 = m_2$), οι ταχύτητες των σωμάτων μετά την κρούση θα είναι:

$$V_1 = \frac{2 m_1}{m_1 + m_1} u_2 + \frac{m_1 - m_1}{m_1 + m_1} u_1 \rightarrow V_1 = \frac{2 m_1}{2 m_1} u_2 \rightarrow V_1 = u_2$$

$$V_2 = \frac{2 m_1}{m_1 + m_1} u_1 + \frac{m_1 - m_1}{m_1 + m_1} u_2 \rightarrow V_2 = \frac{2 m_1}{2 m_1} u_1 \rightarrow V_2 = u_1$$

δηλαδή τα σώματα ανταλλάσσουν ταχύτητες

- ♦ Αν το σώμα μάζας m_2 είναι ακίνητο πριν τη κρούση ($u_2 = 0$) και $m_2 \gg m_1$ οι ταχύτητες των σωμάτων μετά την κρούση θα είναι:

$$V_1 = \frac{-m_2}{m_2} u_1 \rightarrow V_1 = -u_1 \quad \text{και} \quad V_2 = \frac{2 m_1}{m_2} u_1 \rightarrow V_2 = 0$$

δηλαδή η σφαίρα μάζας m_1 ανακλάται με ταχύτητα ίδιου μέτρου και αντίθετης φοράς από αυτή που είχε πριν τη κρούση, ενώ η σφαίρα μάζας m_2 παραμένει ακίνητη.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ DOPPLER

Ακίνητη πηγή - ακίνητος παρατηρητής

$$f_A = f_S$$

Ακίνητη πηγή - κινούμενος παρατηρητής

$$f_A = \left(\frac{U \pm U_A}{U} \right) f_S$$

Το (+), ισχύει όταν ο παρατηρητής πλησιάζει προς την πηγή και το (-), όταν ο παρατηρητής απομακρύνεται από την πηγή.

Κινούμενη πηγή - ακίνητος παρατηρητής

$$f_A = \left(\frac{U}{U \mp U_S} \right) f_S$$

Το (-), ισχύει όταν η πηγή πλησιάζει τον παρατηρητή και το (+), όταν απομακρύνεται από αυτόν.

Κινούμενη πηγή - κινούμενος παρατηρητής

$$f_A = \left(\frac{U \pm U_A}{U \pm U_S} \right) f_S$$